

MODEL AGREGATNE PONUDE I AGREGATNE POTRAŽNJE

(AS-AD, aggregate demand -aggregate supply model)

Cilj predavanja:

objasniti kratkoročne fluktuacije koje opažamo u kretanju BDP i cijena. Drugim riječima, objasniti razlike u godišnjim/kvartalnim stopama rasta realnog BDP i stopama inflacije.

Ekonomska teorija uči nas da je veličina proizvodnje (BDP) i razna cijena u nekom gospodarstvu određena odnosom ponude (AS) i potražnje (AD) za dobrima i uslugama.

Dakle, za objašnjenje razine BDP i cijena potrebno je prvo definirati i objasniti AD i AS

AGREGATNA POTRAŽNJA

Agregatna potražnja (AD) pokazuje razinu realne potrošnje nekog gospodarstva (svih njegovih sektora stanovništva, vlade, poduzeća, te inozemstva) pri različitim razinama cijena.

Agregatna potražnja sastavljena je dakle od osobne potrošnje (C), javne potrošnje (G), investicija (I) i izvoza neto izvoza ($NX = E-U$).

$$(1) AD = C + I + G + NX$$

Promjena veličine bilo koje komponente AD utječe automatski i na promjenu AD.

Dakle, da bi objasnili promjene koje se događaju u AD moramo objasniti promjene u pojedinim komponentama AD, što znači odrediti varijable koje uzrokuju promjene u veličini C, G, I, NX.

Kako je broj varijabli od kojih ovisi veličina C, G, I i NX ogroman to je i AD funkcija brojnih varijabli.

Neke od najvažnijih varijabli koje utječu na veličinu AD su: razina cijena u gospodarstvu (p), kamatna stopa (r), realna novčana masa (M/p), budžetski prihodi (T), devizni tečaj (R), odnos domaćih i inozemnih cijena (p/pf), očekivanja (O)

$$(2) AD = f(p, r, M/p, T, R, p/pf, O)$$

Kako je naš cilj objasniti odnos između količina (BDP) i cijena u nekom gospodarstvu tako ćemo se ovdje orijentirati prije svega na utjecaj razine cijena na veličinu AD odnosno veličinu njenih komponenti C, G, I, NX.

Primjenom pretpostavke ceteris paribus (uz pretpostavku da su vrijednosti ostalih varijabli konstantne) izolirat ćemo utjecaj promijene cijena (p) na AD.

$$(3) AD = f(p) \text{ i to takva da } dAD/dp < 0$$

Iz jednadžbe (3) i pripadajućeg grafikona vidljivo je da je količina potraživanih dobara (Y) (dakle AD) padajuća funkcija razine cijena u gospodarstvu. Uzrok ove pojave je različit od uzroka padajuće funkcije potražnje u mikroekonomiji. Naime,

efekt supstitucije: ako raste cijena jednog dobra, to će dobro biti supstituirano drugim – jeftinijim - ne postoji u makroekonomiji;

efekt dohotka – s porastom cijena realni dohodak opada, pa pada i potražnja - ne postoji u makroekonomiji.

Razlog inverznog odnosa između razine cijena i veličine AD može se pronaći ako razmotrimo utjecaj promjene razine cijena na pojedine komponente AD.

Utjecaj promjene razine cijena na osobnu potrošnju (Wealth Effect)

$$\downarrow p \rightarrow \uparrow W \rightarrow \uparrow C \rightarrow \uparrow AD$$

Utjecaj promjene razine cijena na investicije (Interest Rate Effect)

OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com